

**Høringssvar:
Begrebsmodel til brugerstyring
12. oktober 2009****1. Indledning**

Hermed Digital Sundheds kommentarer til rapporten vedrørende begrebsmodel til brugerstyring [FBRs-BEGREB].

2. Relevans og nødvendighed

Materialet er både relevant og nødvendigt. I regi af Digital Sundhed arbejdes i øjeblikket på flere projekter med henblik på skabelsen af en fuldt dækkende sikkerhedsinfrastruktur for sundhedsvæsenet. Et af disse projekter hedder Sammenhængende brugeradministration og har et tilsvarende fokus på sundhedsområdet som FBRs har fællesoffentligt. I dette projekt arbejdes ligeledes på begreber omkring brugeradministration og det er derfor nærliggende at dette arbejde koordineres gennem FBRs-projektet.

Generelt er de overvejelser der er gjort i ITST/FBRs-projektet rimeligt i overensstemmelse med de overvejelser der gøres i Digital Sundhed.

3. Afgrænsning eller mangel

Begrebsmodellen forholder sig ikke til en inplacering i en referencearkitektur for FBRs. Det burde den nok gøre, da en begrebsmodel er en naturlig del af en sådan referencearkitektur.

Der er lavet nogle "feltstudier"/interviewrunder med interessenter omkring brugeradministrationsløsninger som foreløbig er summeret op i den interne rapport [FBRs-ANALYSE]. Det kunne være underbyggende for modellen hvis der kunne relateres til disse studier.

4. Generelle kommentarer

I sundhedsvæsenet ønsker vi at forfølge et standardiseringsspor, hvor ens organisatoriske placering, rolle eller funktioner (og dem kan der være flere af) er bestemmende for hvilke systemrettigheder en bruger får i den enkelte service. Vi ønsker at bringe os i en situation hvor man slipper for individuel rettighedstildeling i forhold til de enkelte it-ressourcer eller systemer med deres systemspecifikke roller.

5. Specifikke kommentarer

1.1 Begrebsmodel - overblik

Side 9: "En tildeling af brugerstyringsroller er altid foretaget af en anden bruger". Her kunne relateres til det arbejde der er omkring Liberty Identity Assurance Framework i regi af ITST.

1.2 Side 6: Snitflader

Side 6: "Der er ikke tale om en referencearkitektur for brugerstyring".

Enig i at modellen ikke er en referencearkitektur. Det kunne være givtigt at beskrive hvorledes begrebsmodellen passer ind i referencearkitekturen for FBRS idet en sådan model er en naturlig del af en referencearkitektur.

1.3 Side 11: bruger

Definitionen er ikke den samme som i [S&D-ORGANISATION]. Der bør bruges samme beskrivelse.

1.4 Side 11: Illustration

Den viste model ligner en informationsmodel med klasser, attributter og kardinaliteter. Den indeholder umiddelbart ret specifikke elementer. I begrebsmodellen ses det eksempelvis ikke som afgørende at et begreb har en id. Det væsentlige må være at få defineret begrebet og få fremlagt formålet med at introducere begrebet i modellen.

Hvis man laver en informationsmodel vil det sandsynligvis kræve endnu flere detaljer, hvis modellen skal kunne anvendes af et IT-system. Her tænkes fx på begrebet Brugerstyringsrestriktion: Hvis dette begreb/denne klasse skal være anvendelig for et IT-system skal begrebet kunne referere til et register. Referencen til dette register skal klassificeres for at vide hvilket register der skal anvendes. På sundhedsområdet vil Brugerstyringsrollerestriktion sandsynligvis skulle referere til Sundhedsvæsenets Organisationsregister (SOR). Det er i den forbindelse vigtigt at klassen (i dette tilfælde) indeholder et element der fortæller IT-systemet at restriktionen er en reference til SOR.

Opdeling i dynamisk og statisk del kunne være gavnligt for forståelsen af modellen. Konkret kunne man visuelt adskille de elementer i modellen, der er specifikke for den enkelte bruger (den dynamiske del). I figuren er det Bruger, Brugerstyringsrolletildeling, Brugerstyringsrettighedsattest og brugerstyringsrollerestriktion. Den resterende del af figuren er mere statisk idet den beskriver hvordan en (generel) rolle forholder sig til servicespecifikke rettigheder og hvordan de tænkes klassificeret.

Der er i dokumentet ikke taget stilling til ansvar for de enkelte begreber. Det er dog heller ikke sikkert at det er nødvendigt på dette beskrivelsesniveau. Eksempelvis ansvaret for administration af de dynamiske dele ligger hos brugerens organisation. Ansvar for eksempelvis Brugerstyringsrolle ligger hos FBRS-ejeren og tilknytningen af en IT-service og rettigheder til dels administreres og dokumenteres af serviceudbydere.

1.5 Specifikke kommentarer til enkeltbegreber

Brugerstyringsrettighed

- Rettigheder er specielle for enkelte services. For at dette skal give mening må der være roller til enkelte services, der hver grupperer en række rettigheder. Mangler konkret anvendelse af roller og rettigheder.

Brugerstyringsklassifikation

- Det virker umiddelbart som dobbeltkonfekt at have beskrivelse på både objektet og klassifikationen. Det må være sådan at eksempelvis brugerstyringsrettighed er en pegepind ind i klassifikationen. Beskrivelsen ligger så på det klassificerede element.

Brugerstyringsrollerestriktion

- Hvad betyder det at man har en restriktion i forhold til en person?
- Hvis det skal give mening skal der kunne angives hvilket register man ønsker at restriktionen skal forhold sig til. Fx SOR, CPR.

Brugerstyringsrettighedsattest

- Måske er det relevant at kunne angive hvordan der er attesteret ud fra en klassifikation. Klassifikationen kan variere alt efter hvilket domæne man befinder sig i. Grunden til dette er at informationen kan bruges i vurdering af om man stoler på oplysningerne eller ej.
- Måske stoler et system mere på at en fuldmagt er underskrevet med en digital signatur frem for at det er brugeren selv der på tro og lov angiver at denne har en fuldmagt.

Brugerstyringsrettighedsudsteder

- Kan ikke lige finde den i modellen, men formoder den er forbundet til Brugerstyringsrettighedsattest.

Brugerstyringsregel

- Hører disse til specifikke services? Det må de vist gøre!

Brugerstyringsrolletildeling begrænses af Brugerstyringsrollerestriktion

- Hvad betyder det at man har en restriktion i forhold til en person?

Brugerstyringsrettighed klassificeres af Brugerstyringsklassifikation

- Skal disse nødvendigvis klassificeres? De er servicespecifikke! Man kunne selvfølgelig sige at den enkelte service kan have sin egen plads i klassifikationen.

Brugerstyringsregel gælder for Brugerstyringsrettighed

- Hvad bruges en regel til? Den indeholder kun en beskrivelse. Skal den bruges af et IT-system eller indeholder den en forklaring i "meneskesprog"?

1.6 Modeleksempel

Side 18: Modeleksempel.

Sygeplejersken: Brugerstyringsrollen sygeplejerske er så altid knyttet til rettigheden PatientJournal. Tilknytningen til rettigheder vil være forskellig alt efter hvilket system der

tilgås. Der vil således i denne model eksistere roller relateret til de specifikke services. Roller er så ikke generelle for hele domænet.

1.7 Anvendelsesscenarier

Side 21: "Attributtyper" svarer til en profil/jobfunktion.

"Attributtyper" svarer nærmere til det der kaldes "Brugerstyringsklassifikation". "Attribut" i Digital Sundheds skitse er relateret til en bestemt person. En "Attribut" er klassificeret ud fra en tænkt kommende klassifikation, der i skitsen hedder "Attributtyper". En attributtype modsvarer nogle applikationsspecifikke rettigheder, der er illustreret ved sammenhængen til det der i skitsen hedder "Servicerettighed".

Med venlig hilsen

Jakob Skyberg
IT-arkitekt, SDSD
Mobil: 25 10 75 81
E-mail: jsk@sdsd.dk

Referencer:

[FBRS-BEGREB]	Begrebsmodel til brugerstyring, IT- & Telestyrelsen, 12. oktober 2009.
[FBRS-ANALYSE]	Rapport vedrørende analyse af eksisterende systemer med henblik på at fastlægge krav til FBRS, Version: 1.0, 10. juli 2009.
[S&D-ORGANISATION]	Specifikation af serviceinterface for organisation. OIO-udvalget for sags- og dokumentområdet. 12. oktober 2009. Dette udkast til standard er i offentlig høring i perioden 12. oktober til 13. november 2009.